

Rettidig indsats mod giftdepoter

AA

FORURENING CHEMINOVA

MADS LEERBECH JENSEN, PROJEKTLEDER I DANSK MILJØTEKNOLOGI

Jyllands-Posten gennemgik 18/5 på glimrende vis sagen om gifttruslen på Harboøre Tange ved Høfde 42. En forureningssag, som ikke går væk af sig selv.

Håndteringen af det store giftdepot blev senest aktualiseret i sommeren 2015 i forbindelse med salget af Cheminova og en mulig privat-offentlig finansieringsmodel. Og igen i marts i år hvor Folketinget havde en forespørgselsdebat om behovet for at fjerne giftdepotet, inden den næste store vinterstorm sender forureningen ud i Vesterhavet.

Høfde 42 er formentlig den mest omtalte af de store forureningsdeponier. Men faktisk findes der mere end 120 store forureningsdeponier i den danske undergrund, hvor omkostningerne til oprensning vil overstige 10 mio. kr. En oprensning af Høfde 42 skønnes alene at koste 250 mio. kr.

På Christiansborg er vandene delt, når det kommer til spørgsmålet om Høfde 42. Mens der er uenighed om sandsynligheden for, at forureningen ved Høfde 42 slipper ud, er der enighed om, at et forureningsudslip vil have store lokale konsekvenser for både naturen, vandmiljøet, erhvervsinteresser og menneskers sundhed. Aktuelle omkostninger står over for risikoen for miljø og sundhed.

Tænk langsigtet

I debatten mangler dog en vinkel om de mere langsigtede muligheder og gevinster ved at planlægge en systematisk og langsigtet prioritering af indsatsen over for de mange giftdeponier.

”Oprensning af de mange store forurenings-deponier i Danmark har en meget lang tids-horisont og giver derfor mulighed for at udvikle nye metoder.”

Oprensning af de mange store forureningsdeponier i Danmark har en meget lang tidshorisont og giver derfor mulighed for at udvikle nye metoder og forfine eksisterende teknikker til at fjerne forurenede jord.

Endvidere vil en fjernelse af forureningen give nye muligheder for arealanvendelse, skabe et bedre image for lokalområdet og dermed skabe et bedre grundlag for vækst og beskæftigelse. En større indsats for at fjerne de mange store forureningsdeponier vil være et positivt bidrag til vækst og beskæftigelse i landdistrikterne og de såkaldte udkantskommuner.

Både i USA, Europa og på flere af de asiatiske vækstmarkeder er der et voksende fokus på giftdepoter og teknologier til at fjerne jordforurening. Markedet for oprensning kan gå hen og blive meget stort, men spørgsmålet er, hvem der skal være leverandør af viden og teknologier, og hvor der skal skabes nye miljøteknologiske arbejdspladser.

Så set ud fra et udviklingsperspektiv kunne Høfde 42 være et oplagt eksperimentarium til udvikling og demonstration af fuldskala oprensning af en vis volumen. Energi, vand og ren luft er allerede danske styrkepositioner på det miljøteknologiske område, og måske kan løsninger til håndtering af komplekse jordforureninger blive den næste i rækken.

En vigtig ”driver” for udviklingen kunne være, at vi i Danmark prioriterer en indsats mod de mange deponier og tør satse på udvikling af endnu ikke markedsmodne teknologier. Lad os lægge en langsigtet plan, afsætte en årlig pulje og få udviklet billigere og mere effektive løsninger til håndtering af de store giftdepoter.